

Anne van Amsterdam

De jurk

Vijf jaar geleden heb ik een jurk gekocht in Tallinn, in zo'n hip, authentiek, handwerkachtig winkeltje waar de jurken buiten vrolijk aan een rek in de wind hangen.

De jurk trok me, hij was romantisch, mooi van kleur en van linnen. Een fijne stof om te dragen met warm weer. Hij stond me goed, de verkoopster beaamde dit, en zat heerlijk. Ik besloot hem te kopen en mijn toenmalige minnaar bij het diner ermee te verrassen. Hij overlaadde me niet meteen met complimenten. Integendeel. Begon te praten over zijn zakencontact van die middag en vervolgens over de menukaart.

'Wat vind je van mijn jurk?'

Hij keek op.

'Hm, ja, eerlijk gezegd vind ik andere jurken je beter staan. Hij lijkt op een positiejurk.

Natuurlijk weet ik dat je niet zwanger bent, maar weet je, hij is nogal wijd en accentueert je buik.'

Ik heb hem niet meer gedragen.

Bij het opruimen van mijn kast kwam ik hem weer tegen en vond ik hem opnieuw leuk. Omdat hij inderdaad wel erg wijd was en daardoor niet heel charmant, besloot ik hem in te laten nemen. Ik ging naar een Turkse kleermaker en legde uit wat ik wilde. Het was voor hem geen moeite de jurk in te nemen, zei hij, maar vanwege mijn grote borsten en smalle heupen wilde hij hem op mijn lichaam afspelden zodat ik precies de goede maat kreeg. Of ik hem wilde aantrekken. Achterin de winkel had hij een afgeschoten stuk waar ik me even kon terugtrekken. Toen ik weer tevoorschijn kwam in de jurk, begon hij hem keurig af te spelden. Waar hij en ik niet aan hadden gedacht, was dat de jurk geen rits had, ik moest hem over mijn hoofd aan- en uitdoen. Met alle spelden was dit een risicovolle onderneming geworden. Hij bekeek me peinzend toen ik dit naar voren bracht en beaamde dat het ook voor hem niet handig was als er spelden los zouden schieten. Het was lastig mij uit de jurk te helpen, vervolgde hij, want hij moest daarvoor zijn kassa in de steek laten, maar wilde dat voor mij wel doen. Het moest wel snel gebeuren. Voorzichtig hielp hij me achter het afgeschoten stuk uit de jurk, waarbij hij duidelijk zijn best deed om mij niet te zien. Ik schoot in de lach vanwege zijn behoedzaamheid en zag hem teruglachen. Zonder verder iets te zeggen genoten we beiden van dit moment.

Dinsdag

Een week later haalde ik de jurk op. Het was warm, achteraf gezien bleek het de start van een hittegolf. De kleermaker lachte me meteen vrolijk toe en vroeg of ik de jurk even wilde passen om te zien of hij hem goed vermaakt had. In de grote spiegel in de winkel bekeek ik me van voren en van opzij en zag dat het slankere silhouet een grote verbetering was. De kleermaker keek mee en glom bij mijn complimenten over zijn kleermakerskunst. Hij was zo vrij om één plekje op mijn rug nog glad te strijken voor het perfecte beeld. We keken elkaar aan in de spiegel. Hij was leuk en te hebben, maar ik zat niet te wachten op een snel standje en ook niet op een gecompliceerde relatie. Misschien ontbrak mij ook de lef.

'Ik ben heel blij met wat je gedaan hebt, maar ik moet nu snel weg. Ik denk dat ik de jurk maar aanhoud. Met dit warme weer kan ik me geen betere wensen.'

Ik pakte snel mijn andere kleren en betaalde hem.

'Veel plezier met de jurk,' zei hij me toelachend, 'en als ik nog eens iets voor je kan doen, laat het me weten.'

Hij beseft waarschijnlijk niet hoeveel hij al voor me gedaan had. Door zijn tersluitse, maar duidelijk bewonderende blikken had hij mij begerenswaardig gemaakt. Ik besloot de jurk aan te houden en te kijken hoe mijn gasten van deze avond erop zouden reageren. Voor het eten haalde ik snel een farinata met verschillende pesto's als voorgerecht. Hierna wilde ik een gemengde salade met ei en ansjovis opdienen. Voor het toetje had ik in mijn pauze al een citroentaartje met merengue gekocht. Het was een diner van een luie kok, maar ik had excuses: het was dinsdag en ik ben een werkende vrouw.

Toen mijn gasten binnen kwamen gaven ze me direct de complimenten waar ik vijf jaar geleden naar had gesnakt. Ik vroeg mijn vriendin of ze de jurk niet te 'old-fashioned' vond. Ze bekeek me kritisch.

'Een beetje wel, het is een 70-er jaren jurk, maar hij staat je heel mooi!'

Helaas tien jaar te vroeg om modieus te zijn, want op dit moment waren de 80-er jaren in. Maar ik was gerustgesteld en dat werd nog beter toen ik van de twee aanwezige mannen hoorde dat ik hem absoluut vaker moest aandoen.

Woensdag

De volgende ochtend was het nog warmer dan dinsdag. Ik trok de jurk opnieuw aan. Deze dag had ik geen speciale afspraken en zou ik mijn vrienden van gisteren niet zien. Was dit wel het geval, dan had ik iets anders aangetrokken. Twee keer achter elkaar dezelfde jurk dragen bij dezelfde mensen haal ik niet in mijn hoofd. Zelfs niet dezelfde jurk voor dezelfde feestelijke gelegenheid. Ik weet nog precies welke jurk ik droeg bij het huwelijk van mijn beste vriendin zeven jaar geleden of het jubileum van mijn broer drie jaar geleden. Omdat mijn jurken zijn opgeslagen in een catalogus in mijn hoofd met een code voor de aankoopdatum en gelegenheden waarop ik ze gedragen heb, vergis ik me nooit. Behalve dat ik dit weet voor mezelf, weet ik dat ook voor het merendeel van mijn vriendinnen. En ik ben er zeker van dat zij dit ook van mij weten.

Soms houden mijn vriendinnen en ik ons niet aan deze door onszelf opgelegde regel, maar dan benoemen we als eerste dat we afwijken:

'Ik had zoveel haast dat ik maar de eerste de beste jurk heb gepakt.'

Wij, haar vriendinnen, zeggen dan:

'Je zou hem vaker aan moeten doen, hij staat je beeldig!'

De vrouw in kwestie kijkt dan minzaam, omdat ze vermoedt dat iemand van ons zou kunnen denken dat ze niets beters heeft. Grote kans dat ze de volgende keer in een heel nieuwe outfit verschijnt.

Dat ik mijn jurk nu twee dagen achter elkaar aan had, baarde me geen zorgen omdat ik vandaag in mijn eentje naar het strand zou gaan. Ik had speciaal hiervoor een vrije dag genomen en mijn jurk was perfect voor een warme stranddag. Ik trok vast mijn bikini aan, pakte een flesje water, handdoeken en een boek, en ging naar het station. Op een strandstoel onder een grote parasol en goed ingesmeerd met factor 50 begon ik aan Elisabeth Finch van mijn favoriete auteur Julian Barnes. Vier uur later wist ik dat ik na vijf bladzijden in slaap was gevallen en dat mijn benen verbrand waren. Ik besloot me hier niet druk om te maken en me snel in te smeren met after sun. Ik dronk mijn flesje water op en ging naar het station. Thuis gekomen ging ik nog even naar de supermarkt voor een kant en klare maaltijd. Daar kwam ik Julie tegen.

'Zo, lekker naar het strand geweest?', vroeg ze met een blik op mijn strandtas.

Ik knikte en vertelde dat ik in slaap was gevallen.

'Dat gebeurt mij ook vaak,' zei ze lachend, 'Ik moet nu gauw naar huis. Tot zaterdag!'

Zaterdag vierde mijn oudste vriendin haar verjaardag met een tuinfeest. Goed dat Julie me hieraan herinnerde. Over drie dagen was het zover. Gelukkig zouden we een gezamenlijk cadeau geven, hoefde ik niet mijn hoofd te breken over iets origineels.

Donderdag

De volgende ochtend sliep ik door de wekker. Mijn benen waren rood. Het was nog warmer dan gisteren. Als vanzelfsprekend trok ik opnieuw mijn jurk aan. Ik had hem gisteren uitgehangen, hij rook fris en zou door zijn lengte mijn benen goed bedekken. Bovendien ging ik naar mijn werk, een

bedrijf waar vooral mannen werkten. Mannen, die naar mijn idee weinig belangstelling voor kleding hadden. En gisteren hadden ze me niet gezien.

‘Goedemorgen, Lexa, wat zie je er feestelijk uit!’, werd ik vrolijk begroet door mijn collega Abel.

‘Die jurk mag je vaker aandoen!’, viel mijn andere collega, Jan, hem bij.

‘Zal ik doen!’, antwoordde ik.

Vrijdag

Het was nu vrijdag en het zou nog heter worden dan de afgelopen dagen, omdat het ’s nachts bijna niet afkoelde. Vanavond, direct na mijn werk, had ik een eetafspraak met een oude kennis, Leo, die ik twee weken geleden in de bioscoop was tegengekomen bij Oppenheimer. Hij sprak me aan en legde bij mijn verwonderde blik uit wie hij was. Dat ik hem niet meteen herkende na 23 jaar was begrijpelijk, dat hij mij wel herkende verbazingwekkend. Op zijn voorstel gingen we nog iets drinken, spraken over de film en gaven ieder een korte samenvatting van ons leven over de afgelopen 23 jaar. We hadden beiden twee, inmiddels volwassen kinderen, waren een paar jaar geleden gescheiden en probeerden nu een bevredigend leven als alleenstaande te leiden. Het in ons eentje naar de film gaan was daar onderdeel van. Ons gesprek was zo plezierig dat we besloten elkaar nog een keer te zien.

De Tallinn-jurk zou heel geschikt zijn voor deze hete dag en voor mijn afspraak met Leo. Het enige probleem was dat ik hem gisteren ook al naar mijn werk had gedragen. Maar was dit wel een probleem? Jan had tenslotte gezegd dat ik hem vaker aan moest doen. Als ik mijn collega’s zou zien zou ik hen meteen herinneren aan deze opmerking.

Opgewekt stapte ik een uur later mijn kantoor binnen. Ik keek uit naar Abel en Jan om hen te zeggen dat ik hun advies had opgevolgd, maar zag ze nergens. Tot mijn teleurstelling hoorde ik dat ze naar cursus waren.

Om zes uur ging ik naar het restaurant waar ik met Leo had afgesproken. Ik had hem twee weken niet gezien en voelde me licht gespannen voor onze ontmoeting. De vorige keer met hem was me overkomen, maar nu had ik het gevoel dat ik mijn best moest doen voor de man met wie ik zo’n leuke avond had gehad, alsof ik moest slagen voor een examen met onbekende eisen. Toen ik het restaurant binnenliep, zag ik hem naar me zwaaien. Zodra ik bij hem was, stond hij op, gaf me een kus en trok mijn stoel naar achteren.

‘Leuk om je weer te zien, Lexa’, zei hij met een warme glimlach, ‘en wat zie je er prachtig uit!’ Ik was geslaagd en hij ook. Ik genoot van onze avond en zei meteen ‘ja’, toen Leo vroeg of ik zondag met hem mee wilde naar een expositie van een vriendin.

Omdat het laat geworden was, ging ik meteen naar bed. Maar opgewonden door de avond met Leo, zijn afscheidszoen en de hangende warmte viel ik niet meteen in slaap.

Ik mijmerde nog even over Leo, keek op mijn telefoon en zag een berichtje van Lize over het gezamenlijke cadeau voor mijn jarige vriendin. Ik vroeg me af wat ik aan zou doen. Het zou weer een hete dag worden. Het liefst zou ik mijn Tallinn-jurk aantrekken. Ik had hem net nog snel buiten gehangen. Op het feestje zouden echter drie mensen zijn die mij eerder in deze jurk hadden gezien: de twee vrienden die afgelopen dinsdag bij mij hadden gegeten en Julie. Normaal gesproken zou ik kleding aandoen die ze al een tijd niet gezien hadden of iets nieuws. Maar ik had geen tijd om iets nieuws te kopen. En van al mijn jurken was de Tallinn-jurk het feestelijkst en het geschiktst om met dit hete weer te dragen. Nu ik hem al vier dagen achter elkaar had gedragen en veel complimenten over de jurk had gehad, was hij me ook dierbaar geworden. Het voelde vreemd om een andere jurk te kiezen, alsof ik overspel zou plegen in een dierbare relatie. Bij deze gedachte viel ik in slaap. ’s Morgens werd ik wakker uit een droom waarin ik jurken paste die me geen van alle stonden: te wijd, te strak om de borsten, te doorschijnend, te kort, met een rok die plakte aan mijn benen en kleuren die me vaal maakten. Het was me duidelijk, ik moest de Tallinn-jurk aandoen.

Zaterdag

Ondanks alles toch wat onzeker belde ik aan bij mijn jarige vriendin. Toen ze opendeed hoorde ik al het geroezemoes uit de tuin. Mijn vriendin zag er prachtig uit in een duidelijk nieuwe outfit. Ik kuste en feliciteerde haar en bedolf haar onder complimenten over haar uiterlijk. Ze lachte, zei dat ik er ook schitterend uitzag en nam me mee naar de tuin. Ik kreeg champagne en mengde me in de vriendengroep. Na vijf minuten was ik vergeten dat ik mijn jurk nu vijf dagen achter elkaar had gedragen. Ik kreeg en gaf complimenten. Mijn vriendinnen en ook mijn vrienden waren net als ik gewoon om dat te doen. Ik zag Julie op me afkomen.

‘Je kunt nu beter hier zijn dan op het strand!’ zei ze lachend met een blik op mijn jurk.

‘Ja, daar krijg ik geen champagne.’ lachte ik mee.

Ik begreep niet meer dat ik me in het verleden druk gemaakt zou hebben om haar opmerking. Samen gingen we naar een groepje dat een act had ingestudeerd voor de jarige. Daar trof ik ook mijn vrienden van afgelopen dinsdag.

‘Wat staat die ketting mooi bij deze jurk!’ klonk mijn vriendin enthousiast, terwijl ze me kuste, ‘die moet je echt toch eens vaker dragen.’

De ketting was een extravagant sieraad, dat ik van een tante had gekregen en nauwelijks droeg. Hij leek echter gemaakt voor de Tallinn-jurk, deze kon hem aan, zoals ik zelf had gezien toen ik hem vandaag uitprobeerde. Door alle gezellige gesprekken en complimenten raakte ik steeds meer ontspannen. Pas toen ik een transpiratielucht rook van een man naast me, raakte ik bezorgd over de frisheid van mijn jurk. Stiekem, alsof ik jeuk op mijn rug had, bracht ik mijn arm naar achteren en rook ik snel aan mijn oksel. Tot mijn opluchting was er alleen een lichte deodorant-geur op te merken. De linnen stof deed zijn werk.

Zondag

Volgens de weerberichten zou het vandaag de laatste hete dag zijn, 35 graden zou het worden. In de ochtend was het al drukkend heet. Om vier uur had ik met Leo afgesproken. Dit keer dacht ik niet lang na over de keuze van mijn jurk. Mijn zorgen over kritische blikken als ik dezelfde jurk zou aandoen bij twee op elkaar volgende afspraken bleken nergens op te berusten. Ik kon aantrekken wat ik wilde. Toch ging nog wel even door me heen dat Leo misschien teleurgesteld zou zijn als ik weer hetzelfde aan had.

Toen ik tegen vieren kwam aangelopen, zag ik Leo buiten staan. Hij kwam naar me toe, zoende me op mijn mond en zei:

‘Wat leuk dat je dezelfde jurk aan hebt als afgelopen keer, zo heb ik over je gedroomd,’ en pakte mijn hand, ‘kom, laten we naar binnen gaan.’

Van louter blijdschap kon ik alleen maar naar hem lachen. Vanavond mocht hij mijn jurk uitdoen.

©Anne van Amsterdam (pseudoniem)

Mei, 2024

